

Ympäristönsuojelulain 115 d §:n mukainen ilmoituspäätös eläinsuojan toiminnan muuttamisesta,
BOS Taurus Oy/Tanja Helisten, Veneheitto, Vaala
OULYMP 27.08.2026 § 55
447/11.01.01/2026

Asia BOS Taurus Oy/Tanja Helistenin ympäristönsuojelulain 115 d §:n mukainen ilmoituspäätös eläinsuojan toiminnan muuttamisesta Vaalan kunnan Veneheiton kylässä kiinteistöillä Lehto 785-409-28-21 ja Vällilehto 785-409-13-34. Ilmoitus koskee olemassa olevan eläinsuojan eläinmäärän lisäämistä ja tuotannon muutosta.

Hakija BOS Taurus Oy/Tanja Helisten
Y-tunnus: 3206658-1

Hakijan osoitetiedot ovat päätöksen liitteessä 1, jota ei julkaista verkkosivuilla.

Asian valmistelija Kati Mäkeläinen, vs. ympäristötarkastaja, p. 050 395 0366

Ilmoitusvelvollisuuden peruste

Toiminta on ilmoituksenvaraista ympäristönsuojelulain (527/2014) 115 a §:n sekä liitteen 4 kohdan 5 a) perusteella (eläinsuoja, joka on tarkoitettu vähintään 50 lypsylehmälle, ja joka ei ole ympäristöluvanvarainen liitteen 1 perusteella).

Ympäristönsuojelulain 115 a §:n 2 momentin mukaan ilmoitus on lisäksi tehtävä ilmoituksenvaraisen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävästä tai muusta toiminnan olennaisesta muuttamisesta.

Toimivaltainen viranomainen

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on toimivaltainen viranomainen ympäristönsuojelulain 115 a §:n 4 momentin perusteella. Ympäristönsuojelulain 115 a §:n 5 momentin mukaan toiminnan muuttamista koskeva ilmoitus tehdään sille viranomaiselle, jonka toimivaltaan kuuluu käsitellä vastaavaa uutta toimintaa koskeva ilmoitus.

Vaalan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Oulunkaaren ympäristölautakunta.

Asian vireilletulo

Ilmoitus on saapunut Oulunkaaren ympäristöpalveluille 9.4.2026 ja sitä on täydennetty 6.5.2026 sekä 19.8.2026.

Ilmoituksen tekijä on lisäksi 25.7.2026 ilmoittanut kirjallisesti, että eläinsuojan ilmoituskäsittely siirretään tilan uusille omistajille, uusi omistaja on tietoinen ilmoitusmenettelystä ja tilan edellinen omistaja maksaa ilmoituksen käsittelystä perittävät maksut.

Alueen sijainti

Eläinsuoja sijaitsee Vaalan kunnan Veneheiton kylässä kiinteistöillä Lehto 785-409-28-21 ja Vällilehto 785-409-13-34, noin 18 kilometriä Vaalan keskustasta lounaaseen.

Luvat ja sopimukset

Kainuun ympäristökeskus on päätöksellään 12.12.2008 Drno KAI-2008-Y-91 myöntänyt Veli-Pekka ja Mervi Pikkaraiselle ympäristöluvan eläinsuojan toiminnalle. Luvan mukaan eläinsuojaan saadaan sijoittaa enintään 70 lypsylehmää, 36 hiehoa, 55 lihanautaa sekä 55 nuorkarjaan kuuluvaa nautaa eli yhteensä 1307 eläinyksikköä. Jukka-Pekka Pikkarainen on ilmoittanut 30.4.2021, että tilalla on tehty sukupolvenvaihdos toukokuussa 2020, jolloin eläinsuojan toiminta on siirtynyt Anna ja Jukka-Pekka Pikkaraiselle.

Alueen kaavoitustilanne ja ympäristö

Alueella ei ole voimassa olevaa asema- tai yleiskaavaa. Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavoissa (1., 2., 3. sekä energia- ja ilmastovaihe- ja maakuntakaava) ei ole merkintöjä.

Lehdon tila sijaitsee Vaalan kunnan Veneheiton kylässä Siikajoen vesistöalueen Neittävänjoen valuma-alueella. Neittävänjokeen laskeva Rokuanoja sijaitsee noin 40 metrin etäisyydellä eläinsuojasta luoteessa.

Eläinsuoja tai pellot eivät sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin luokiteltu pohjavesialue, Rokuan pohjavesialue, sijaitsee noin 7 km etäisyydellä koillisessa.

Eläinsuojan etäisyys lähimpään naapurin asuinrakennukseen on noin 140 metriä ja lähimpään vapaa-ajan asuntoon noin 120 metriä. Etälietelantalasta etäisyys lähimpään asuin- tai vapaa-ajan asuntoon on noin 350 metriä ja Rokuanojaan 25 metriä.

Lähimmät luonnonsuojelualueet sijaitsevat noin 8 kilometrin päässä, alueelle ei ole muinaismuistokohteita eikä metsälain 10 §:n mukaisia kohteita.

Toiminnan kuvaus

Kyseessä on ilmoitus olemassa olevan eläinsuojan eläinmäärän lisäämisestä. Nykyisin tilalla on ympäristölupa 70 lehmälle, 36 hieholla, 55 lihanautalle ja 55 nuorkarjaan kuuluvalla naudalla, yhteensä 1307 eläinyksikköä. Tilan päätuotantosuunta on maidontuotanto.

Ympäristölupapäätöksen antamisen jälkeen tilan tuotantomäärä ja eläinmäärä on kasvanut merkittävästi. Myös tuotantoon on tullut muutoksia, sillä lihanautojen kasvatusta ei enää merkittävästi ole. Toiminnan muutoksen myötä eläinsuojaan sijoitetaan 133 lypsy- ja umpilehmää, 45 hiehoa (12-24kk), 27 kasvavaa hiehoa (6-12 kk) ja 32 alle 6 kk ikäistä vasikkaa. Lisäksi tilalla on kasvavassa kuusi (6) 12-24 kk ikäistä lihanautaa. Kokonaisuuden yhteenlaskettu eläinmäärä on 1796,8 eläinyksikköä. Lannan käsittely tapahtuu pääasiassa lietteenä ja pienissä osin kuivikelantana. Muutos koskee vain eläinmäärää, ei uusia rakennuksia tai lietesäiliöitä.

Hoitokarsinoissa on sama lannankäsittely kuin makuuparsiosastoissa, eli lietteenä lietesäiliöön. Käytössä on yksi pehkukarsina (turve, olki/heinä) 8:lle vasikalle ja yksilökarsinoissa, 10 kpl, on myös pehkukuivitus. Lietelanta varastoidaan olemassa oleviin kahteen eläinsuojan yhteydessä olevaan lietesäiliöön (2500 m³+2500 m³), joissa on lisäksi tilavuudeltaan 100 m³:n lietekuilot ja kokoajakaivot, sekä yhteen oman pellon reunassa olevaan etälietesäiliöön (500 m³). Yhteenlaskettu lietalannan varastointitilavuus on 5600 m³. Tilakeskuksen yhteydessä olevissa lietesäiliöissä käytetään pinnalla kelluvana katteena turvetta. Kuivalanta varastoidaan noin 120 m³ kuivalantalaan ja kestokuivikepohjalle.

Kestokuivikepohja puhdistetaan muutaman kerran vuodessa kuivalantalaan tai suoraan pellolle. Tilalla ei oteta vastaan lantaa.

Lannanlevitykseen on käytettävissä peltoalaa yhteensä ■■■ ha, joista omaa peltoa ■■■ ha ja vuokrateltoa ■■■ ha, Pellot eivät sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Karjanlanta levitetään lannanlevitysaikana ympäristökorvauksen ehtojen mukaisesti. Liete levitetään sijoittamalla ja kuivalanta kynnöksen alle hajuhaittojen ja ammoniakkipäästöjen minimoimiseksi.

Tilalla ei ole käytössä ulkotarhaa tai jaloittelualuetta eivätkä eläimet laidunna. Ainoastaan vasikoilla on tarvittaessa ulkoilumahdollisuus katoksessa, jonka kuivitus turpeella.

Esikuivattua säilörehua valmistetaan aumaan 3500 tonnia vuodessa ja pyöröpaaleihin 250 tonnia vuodessa. Auman pohjan materiaalina on muovi ja sora.

Tila kuuluu vesiosuuskunnan vesijohtoverkostoon. Tilan pesuvedet ja maitohuoneen jätevedet ohjataan lietesäiliöön. Pesuvesien määrä yhteensä 400 m³. Navetan wc-vedet ohjataan umpikaivoon, jonka tilavuus on 3 m³ ja jonka Kainuun jätehuolto tyhjentää noin kolme kertaa vuodessa.

Tilalla syntyy sekäjätettä noin 5400 kg vuodessa, jonka Ekokymppi hakee kahden viikon välein. Maatalouden muoveja syntyy noin 1500 kg vuodessa, jonka Vestia hakee keräykseen. Metalliroskaa syntyy noin 1500 kg vuodessa, joka menee Utaconille. Lisäksi syntyy seuraavia vaarallisia jätteitä: jäteöljyt 500 litraa vuodessa, muut öljyiset jätteet 100 kg vuodessa, liuotinjätettä 50 kg vuodessa, akkuja ja paristoja 40 kg vuodessa ja loisteputkia 10 kg vuodessa, jotka kaikki säilytetään katetussa ja tiivispohjaisessa hallissa ja toimitetaan Vaalan lajitteluasemalle vähintään kerran vuodessa. Pilaantunutta rehua tulee noin 40 000 kg vuodessa, jotka aumataan ja levitetään peltoon. Kuolleet eläimet säilytetään ulkona pressu päällä ja Honkajoki Oy hakee ne.

Tilalla on 4 kpl polttoainesäiliöitä, joiden yhteistilavuus on 18 m³. Säiliöistä kolme (6 m³ + 6 m³ + 3 m³) on tarkoitettu tankkaukseen ja yksi (3 m³) eläinsuojan lämmitykseen. Kaikki polttoainesäiliöt ovat maanpäällisiä 2-vaipallisia säiliöitä. Vain lämmityssäiliössä on katos. Kaikissa säiliöissä on ylitäytönestin ja lapon estolaite. Säiliöissä ei ole lukitusta eikä vuodonilmaisinta. Tankkauspaikan päällys on sorakenttä suodatinkankaalla.

Tilalla on muita öljytuotteita enintään 500 litraa, jotka säilytetään omissa astioissaan tiiviissä betonipohjaisessa hallissa, jossa ei ole viemäriä. Rehunsäilöntäaineita varastoidaan enintään 10 000 litraa ja niitä säilytetään sorakentällä 1000 litran säiliöissä. Lannoitteita varastoidaan enintään 10 000 kg ja niitä säilytetään kuivaamon hallissa betonilaatan päällä. Kasvinsuojeluaineita varastoidaan enintään 5 kg ja niitä säilytetään vanhassa jääkaapissa. Lisäksi säilytetään eläinten lääkkeitä 1,2 litraa toimistossa ja jääkaapissa, eläinsuojassa käytettäviä pesuaineita 600 litraa navetan varastossa betonilattialla, jossa on viemäri sekä desinfiointiaineita 500 litraa navetan varastossa.

Tiedot toiminnan päästöistä ja vaikutuksista ympäristöön sekä toimenpiteet päästöjen vähentämiseksi

Lanta levitetään ympäristötuen ehtojen mukaisesti ja lanta levitetään sijoittamalla tai mullataan ammoniakkipäästöjen vähentämiseksi. Lietealtaat täytetään altapäin ja pinnalla käytetään kelluvaa katetta, esim. turvetta. Lannalla on riittävästi varastointitilaa ja lanta hyödynnetään viljelysuunnitelman mukaisesti.

Rehut analysoidaan ja ruokinta suunnitellaan säännöllisesti. Rehuja arvioidaan aistinvaraisesti päivittäin. Jätteiden hävittämisestä huolehditaan. Ilmanvaihto on painovoimainen ja vanhemmalla puolella koneellinen. Melua on minimoitu ja sähkönkulutusta vähennetty, uudet ledivalot navetassa kuluttavat energiaa vähemmän. Liikenteessä ja kaikessa toiminnassa huomioidaan muut tienkäyttäjät ja ympäristö.

Toiminnasta syntyy hajuhaittoja lähinnä lantavarastojen tyhjennyksen ja lannan levityksen yhteydessä. Melu- ja pölyhaittoja syntyy pääosin tilan toimintaan liittyvästä liikenteestä. Tilalla käy maitoauto joka toinen päivä. Eläinkuljetuksia ja erilaisia tavarantoimituksia on noin 2-5 kertaa kuukaudessa. Lisäksi tilan toiminnasta syntyy traktori- ja työkoneliikennettä, jota on eniten sesonkitöiden, kuten lannanlevityksen, kylvötyöiden ja sadonkorjuun yhteydessä. Tilan toiminta ei aiheuta ravinne- ja päästöjä pohja- ja pintavesiin tai maaperään. Eläinsuojia, lantavarastot ja pellot eivät sijaitse pohjavesialueella. Vesistöihin rajoittuvilla peltolohkoilla on tukiehtojen mukaiset suojakaistat.

Toimintaa ja ympäristövaikutuksia tarkkaillaan omavalvonnalla ja puutteiden korjaamisella niitä havaitessa. Rakennusten ja rakenteiden, mm. lantavarastojen ja polttoainesäiliöiden sekä kaluston kuntoa ja tiiviyyttä tarkkaillaan säännöllisesti päivittäin töiden yhteydessä ja tarvittavat korjaukset tehdään heti, kun se on mahdollista.

Hakemus poikkeamiseksi vähimmäisetaisyydestä

Ilmoituksessa on kyse olemassa olevasta eläinsuojasta, joten vaihtoehtoista sijoituspaikkaa ei ole. Hajuhaittoja ehkäistään täyttämällä lietesäiliöt altapäin ja pinnalla käytetään kelluvaa katetta, esim. turvetta, joka ehkäisee hajuhaittoja. Osalle naapureista on rakennuksia välissä, jotka pienentävät hajuhaittoja. Lieke levitetään sijoittamalla ja lietesäiliöiden tyhjentäminen tapahtuu nopeasti ja sekoittaminen on melko lyhytkestoista ennen levitystä. Vallitseva tuulensuunta on idästä länteen päin, jossa ei lähimpiä naapureita ole.

Asian käsittely

Ilmoitusmenettelystä tiedottaminen

Ilmoituksesta on kuulutettu Pudasjärven kaupungin ja Vaalan kunnan verkkosivuilla 12.5.2026 – 19.6.2026. Ilmoituksesta on tiedotettu kirjallisesti toiminta-alueen naapuritilojen omistajille.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunto Lupa- ja valvontavirastolta. Lupa- ja valvontavirasto on ilmoittanut ettei anna asiassa lausuntoa.

Oulunkaaren ympäristöpalvelut Oulunkaaren ympäristölautakunta toimielimenään toimii Vaalan kunnan ympäristönsuojelu- ja terveysnsuojeluviranomaisena. Lupahakemuksen sisällöstä on keskusteltu ympäristöterveydenhuollon ympäristötarkastajan kanssa.

Muistutukset ja mielipiteet

Ilmoituksesta jätettiin yksi muistutus.

Muistuttaja A 14.6.2026:

"Vastustetaan toiminnan muutosta nykyisen eläinsuojan eläinmäärän lisäämiseksi olemassa olevaan eläinsuojaan tämän hakemuksen mukaisesti ennen kuin nykyisten huomattavasti häiritsevien hajuhaittojen poistaminen on tehty tilan [REDACTED] lähietäisyydeltä ja todettu olevan hallinnassa myös suunnitellulla kasvavalla eläinmäärällä. Huomattavan häiritsevää hajuhaittaa on todettu aiheutuvan eläinsuojan ja lietesäiliöiden suunnasta sekä lietelannan levityksestä lähialueille. Lisäksi huomattavan häiritsevää haittaa on ollut lietesäiliöiden rakentamisen jälkeen runsaista paarmojen ja karpästen määristä, jotka ilmaantuivat niiden käyttöön oton jälkeen välittömästi. Todettakoon, että edellisen laajennusluvan mukaiset lietesäiliöiden kansisysteemit eivät ole toimineet riittävän hyvin hajuhaittojen estämiseksi lähialueille. Hajuhaittojen poistamiseksi suositellaan lietesäiliöiden muuttamista umpisäiliöiksi, joista hajukaasut talteen otetaan, myydään tai poltetaan energiaksi tilalla tai pestään hajuttomiksi kuitenkin ennen ilmaan päästöä. Myös lietelannan käyttö poistetaan lähialueelta ja käytetään kaupallisia kuivia apulannoitteita."

Ilmoituksentekijän kuuleminen

Ilmoituksentekijä on toimittanut muistutuksesta vastineen 12.8.2026, jossa todetaan seuraavaa:

"Muistutuksessa oltiin huolissaan eläinmäärän lisääntymisestä olemassa olevaan eläinsuojaan. Lehdon tilan eläinsuojan eläinmäärä ei käytännössä muutu, joten huoli eläinmäärän lisääntymisestä on turhaa. Ilmoitusmenettelyn tavoitteena on päivittää se vastaamaan nykyistä eläinmäärää ja käytänteitä. Kyseessä on ilmoitus jo olemassa olevasta toiminnasta."

Muistutuksessa oltiin huolissaan eläinsuojasta, lietesäiliöistä ja lietteen levityksestä tulevista hajuista. Maidontuotanto perustuu kotieläimiin, joita ei hajuttomiksi saa. Lietteiden hajun leviämistä estetään täyttämällä lietesäiliöt alaspäin. Lisäksi pinnalla käytetään kelluvaa katetta, esim. turvetta, joka ehkäisee hajuhaittoja. Liete levitetään sijoittamalla eli lanta levittyy pitkälti suoraan pellon sisään. Levitys pyritään tekemään nopealla aikataululla ja altaan sekoittaminen on melko lyhytkestoista ennen levitystä. Lannanvarastointi ja -levitys ovat normaalia maatalouden toimintaa. Muistutuksessa esitetyt toimenpiteet kokonaan kattaminen tai biokaasulaitoksen rakentaminen ovat ylitsepääsemättömän kalliita toimenpiteitä tähän hetkeen."

Lehdon tilan omistajat ovat valmiita sopimaan kiinteistön [REDACTED] lähipellon ([REDACTED]) lannoituksesta. Mahdollista olisi korvata liete apulanta levityksellä. Tai vaihtoehtoisesti voidaan etukäteen sopia tälle pellolle tulevasta lietteen levityksen ajankohdasta, mahdollisuuksien mukaan."

Muistutuksessa oltiin huolissaan paarmojen ja karpästen määrästä. Nämä eläimet ovat erittäin tärkeitä luonnon monimuotoisuudelle. Ne ovat monien lintujen ja muiden eläimien tärkeää ravintoa ja toimivat pölyttäjinä kasveille. Karjatalouden mukana tulevat pörräiset ovat yleensä toivottava ilmiö ja enemmän ollaankin huolissaan karjatalouden vähenemisestä, sillä

sen myötä pörräistenkin määrä vähenee ja luonnon monimuotoisuus heikkenee.

Lehdon tilalla lannanlevitykset ja lannan käsittely on hoidettu voimassa olevien ympäristösäädösten, hyvien maatalouskäytäntöjen sekä toimintaa koskevien lakien mukaisesti. Toiminta on vakiintunutta, eikä asiasta ole aiemmin tehty huomautuksia viranomaisilta tai suoraan tilalle. Kun niistä ollaan nyt tietoisia, niin Lehdon tilalla toivotaan jatkossa hyvää ja keskustelevaa yhteistyötä [REDACTED] tilan omistajan kanssa.

Näistä edellä mainituilla perusteilla vaadimme muistutuksen hylkäämistä aiheettomana.”

Valmistelijan päätösesitys

Oulunkaaren ympäristölautakunta hyväksyy BOS Taurus Oy/Tanja Helistenin ilmoituksen eläinsuojan toiminnan olennaisesta muuttamisesta sekä eläinsuojan vähimmäisetaisyydesta poikkeamisen Vaalan kunnan Veneheiton kylässä kiinteistöillä Lehto 785-409-28-21 ja Välilehto 785-409-13-34 tämän ilmoituspäätöksen mukaisesti.

Eläinsuojan toimintaa tulee harjoittaa ilmoituksessa esitetyllä tavalla noudattaen muun lainsäädännön ohella valtioneuvoston asetusta ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019) ja valtioneuvoston asetusta eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014) ja noudattaen seuraavia määräyksiä:

1. Eläinsuojiin saa sijoittaa ilmoituksen mukaisesti enintään 133 lypsy- ja umpilehmää, 45 hiehoa (12-24kk), 27 kasvavaa hiehoa (6-12 kk), 32 alle 6 kk ikäistä vasikkaa ja kuusi (6) 12-24 kk ikäistä lihanautaa eli yhteensä 1796,8 eläinyksikköä. Eläinten määrää ja ikäjakamaa voidaan muuttaa yhteenlasketun eläinyksikkömäärän sisällä edellyttäen, että lannantuotanto ja muut ympäristövaikutukset eivät ylitä yhteenlasketun eläinyksikkömäärän lannantuotantoa ja ympäristövaikutuksia.
2. Lantavarastoilta edellytetään 12 kuukauden varastointitilavuutta. Lietelannan, maitohuoneen jätevesien, eläinsuojan pesuvesien sekä lietesäiliöön kertyvien sadevesien 12 kuukauden varastointitilaa tulee olla käytettävissä vähintään 5563 m³ ja kuivikelannalle 110 m³.
3. Toiminnan eläinsuojissa ja niiden ympäristössä tulee tapahtua siten, että siitä ei aiheudu kohtuutonta liikenne-, jäte-, haju- tai meluhaittaa naapureille ja ympäristölle. Valvontaviranomainen voi tarvittaessa antaa määräyksiä toiminnan haittojen tutkimiseksi ja rajoittamiseksi.
4. Eläinsuojan ja lantavarastojen ympäristö tulee pitää siistinä. Eläinsuojan ja lantavarastojen rakenteet tulee ylläpitää vesitiiviinä ja niitä tulee käyttää siten, etteivät lanta ja muut muodostuvat nesteet pääse valumaan pinta- ja pohjaveteen tai muualle ympäristöön. Eläinsuojien katoilta kertyvät sade- ja sulamisvedet tulee johtaa eläinten kulkuväylien sekä lannan varastointi- ja käsittelytilojen ulkopuolelle. Eläinsuojan kulkuteiden tulee olla kovapohjaisia ja niille kertyvä lanta tulee poistaa säännöllisesti. Lannan varastointitilat tulee tyhjentää vuosittain. Tyhjennyksen yhteydessä on tarkastettava varastojen kunto ja havaitut puutteet on korjattava välittömästi.
5. Tilan yhteydessä olevat lietelantasäiliöt on täytettävä nestepinnan alapuolelta. Tilakeskuksen lietesäiliöt tulee kattaa kiinteällä tai

kelluvalla katteella. Kelluvan katteen pysyvyyttä tulee tarkkailla ja tarvittaessa katteen pysyvyys varmistaa.

6. Hakemuksen mukaisen eläinmäärän lannan levitykselle on oltava käytössä vähintään 126,3 hehtaaria peltoa tai lannan levityssopimuksia. Toiminnanharjoittajan hallussa olevista lannan levityspelloista on oltava ajantasaiset vuokrasopimukset ja ne on pyydettyäessä esitettävä valvontaviranomaiselle. Lannan levitys ja kuljetus sekä muu toiminta tulee järjestää siten, ettei se aiheuta kohtuutonta haittaa alueen asukkaille.
7. Pohjavesialueella sijaitseville pelloille ei saa levittää lietelantaa, pesuvesiä, mahdollisia säilörehun puristenesteitä tai muutakaan nestemäistä orgaanista lannoitetta, ellei toiminnanharjoittaja maaperätutkimusten tai muiden vastaavien luotettavien selvitysten perusteella osoita, että siitä ei aiheudu pohjaveden pilaantumisvaaraa. Kuivikelantaa ei saa levittää pohjavesialueen muodostumisalueelle, mutta levitys on sallittua pohjavesialueen rajan ja pohjavesialueen muodostumisalueen väliselle reunavyöhykkeelle sijoittuville pelloille, kun levitys tapahtuu keväällä ja lanta mullataan välittömästi.
8. Eläinten laiduntaminen on järjestettävä siten, ettei laidunnuksesta aiheudu pinta- tai pohjavesien pilaantumisen vaaraa. Mikäli laidunalueelle on tarve sijoittaa ruokinta- tai juottopaikka, tulee sen sijoittamisessa noudattaa valtioneuvoston asetuksessa 1250/2014 eli ns. nitraattiasetuksessa esitettyjä suojaetäisyyksiä sekä muita rajoituksia. Ruokinta- tai juottopisteen paikkaa on vaihdeltava määräajoin merkittävän pistemäisen kuormituksen estämiseksi.
9. Toiminnassa syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta on pyrittävä vähentämään. Syntyvä jäte on mahdollisuuksien mukaan lajiteltava ja toimitettava hyötykäyttöön. Toiminnassa syntyvät jätteet on varastoitava niin, ettei niistä aiheudu maaperän, pinta- ja pohjaveden pilaantumisen vaaraa, epäsiisteyttä, roskaantumista eikä muuta haittaa taikka vaaraa ympäristölle tai terveydelle. Toiminnassa on noudatettava voimassa olevia jätehuoltomääräyksiä. Rehujätteet on varastoitava siten, ettei varastoinnissa aiheudu ravinnepäästöjä pinta- tai pohjavesiin, epäsiisteyttä taikka haju- tai muuta haittaa ympäristölle.
10. Tilalla itsestään kuolleet ja lopetetut eläimet on toimitettava sivutuoteasetuksen mukaiseen hyväksytyyn käsittelylaitokseen Honkajoelle tai hävitettävä polttamalla raatojen polttoon hyväksytyssä polttolaitoksessa. Jos kuolleita eläimiä joudutaan lyhytaikaisesti säilyttämään tilalla, se on tehtävä asianmukaisesti peitettynä, haittaeläimiltä suojattuna, tiivispohjaisella alustalla.

Jos tilalla haudataan kuolleina syntyneitä eläimiä, tulee raadot haudata maahan siten, että hautaamisesta ei aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista, huomattavaa hajuhaittaa, maaperän tai pohja- tai pintavesien pilaantumisvaaraa eikä muuta haittaa ympäristölle. Kuolleita eläimiä ei saa haudata luokitellulle pohjavesialueelle, vesilain (587/2011) 4 luvun 11 §:ssä tarkoitetulle vedenottamon suoja-alueelle, tulvanalaiselle alueelle, vesistöön viettävälle rinteelle eikä alle 250 metrin etäisyydelle talousvesikäytössä olevasta kaivosta, lähteestä tai muusta vedenottopaikasta. Kuolleet eläimet on haudattava vähintään metrin syvyyteen ja hautaamispaikka täytettävä maa-aineksella

välittömästi. Kuolleita eläimiä ei saa haudata maatumattomassa pakkauksessa.

11. Vaaralliset jätteet ja toiminnassa käytettävät kemikaalit on varastoitava tarkoitukseen soveltuvissa varastoissa, tiiviillä alustalla. Vaaralliset jätteet on toimitettava vähintään kerran vuodessa vastaanottajalle, jolla on lupa kyseisten jätteiden vastaanottamiseen.

12. Polttoaineet tulee säilyttää kaksoisvaipallisissa säiliöissä tai yksivaippaisissa säiliöissä, jotka ovat sijoitettuna suoja-altaaseen. Katetun suoja-altaan tilavuuden tulee olla vähintään 10 % suurempi kuin suoja-altaassa olevan suurimman säiliön tilavuus.

Polttonestesäiliön alustan ja tankkauspaikan tulee olla tiivis ja vuotojen pääsy maaperään ja pinta- ja pohjavesiin on estettävä.

Polttonestesäiliön välittömässä läheisyydessä tulee olla helposti saatavilla riittävästi imeytysainetta polttoainevuotojen varalta.

Polttonesteellä tai kemikaaleilla likaantuneet maa-ainekset on poistettava viipymättä ja pilaantuneet maa-ainekset ja käytetyt imeytysaineet on toimitettava vastaanottajalle, jolla on lupa kyseisten jätteiden vastaanottamiseen. Tilavuudeltaan yli 1,5 m³ polttonestesäiliön kunto tulee tarkastuttaa pätevällä tarkastajalla vähintään kerran kymmenessä vuodessa.

13. Sellaisista poikkeuksellisista tilanteista ja vahingoista, joista voi aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa, on välittömästi ilmoitettava palo- ja pelastusviranomaisen lisäksi valvontaviranomaiselle. Ympäristöhaittojen torjuntaan on ryhdyttävä heti vahingon sattuessa.

14. Toiminnanharjoittajan on seurattava toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä ja varauduttava tilan oloihin soveltuvan tällaisen tekniikan käyttöönottoon.

15. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa eläinsuojan toiminnasta. Vuosiyhteenvedo on pyydettäessä esitettävä Oulunkaaren ympäristöpalveluille. Vuosiyhteenvedon tulee sisältää ainakin seuraavat tiedot:

- Eläinmäärät
- Tuotetun lannan määrä (m³/vuosi)
- Lannan vastaanotto- tai luovutussopimukset ja lannan toimittamisen ajankohdat.
- Uudet tai muuttuneet lannan levitykseen käytettävät peltoalat ja sopimukset
- Tiedot toiminnasta syntyneistä jätteistä (mukaan lukien kuolleet eläimet), niiden määrä ja toimituspaikka
- Tiedot polttoainesäiliöiden tarkastuksista
- Tiedot mahdollisista muutoksista ja poikkeuksellisista tilanteista toiminnassa.

16. Toiminnanharjoittajan on viipymättä ilmoitettava toiminnan olennaisista muutoksista tai toiminnan keskeyttämisestä Oulunkaaren ympäristöpalveluille. Ennen toiminnan lopettamisesta on esitettävä suunnitelma lopettamiseen liittyvistä toiminnoista. Toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on myös ilmoitettava valvontaviranomaiselle.

Päätöksen perustelut

Toimittaessa ilmoituksen ja tämän päätöksen määräysten mukaisesti eläinsuojan toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Toiminnasta ei aiheudu ennalta arvioiden kyseisellä sijoituspaikalla ympäristönsuojelulain 115 d §:ssä tai naapuruuksuhdelain (26/1920) 17 §:ssä mainittuja seurauksia eikä sillä ole kaavallista estettä.

Eläinsuoja sijoittuu alueelle, jossa karjatalouden harjoittaminen voidaan katsoa tavanomaiseksi toiminnaksi.

Toiminnassa on noudatettava muun lainsäädännön ohella eläinsuoja-asetusta (138/2019) sekä valtioneuvoston asetusta eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014, ns. nitraattiasetus), joissa on annettu yksityiskohtaisia määräyksiä eläinsuojatoiminnan harjoittamisesta siten, että toiminnasta ei aiheudu ympäristön pilaantumista.

Määräysten perustelut

Päätös on tehty ilmoituksen mukaiselle eläinmäärälle. Eläinten ikäjakauma saattaa vaihdella tuotantotilanteen mukaan, mutta toimintaa tulee harjoittaa siten, että lannantuotanto ja muut ympäristövaikutukset eivät ylitä yhteenlasketun eläinyksikkömäärän lannantuotantoa tai muita ympäristövaikutuksia (määräys 1).

Lannan varastointitilavuutta on oltava 12 kuukauden laskennalliselle lannan tuotannolle. Lisäksi lantatilavuudessa tulee ottaa huomioon eläinsuojan pesuvedet, maitohuoneen jätevedet ja kattamattomiin lietesäiliöihin kertyvä sadevesi (määräys 2). Lietelantaloiden tilavuusvaatimus perustuu nitraattiasetuksen (1250/2014) liitteen 1 mukaiseen eläinmäärän laskennalliseen lietelannantuottoon: 25,5 m³/lypsylehmä, 8,5 m³/hieho, 7,2 m³/lehmävasikka (ikä 6-12 kk), 3,6 m³/lehmävasikka (ikä alle 6 kk), 12,1 m³/lihanauta, yhteensä 4091,4 m³. Kuivikelannan osalta määrät ovat 6,1 m³/lehmävasikka (<6kk) eli yhteensä 109,8 m³.

Lietesäiliöiden tilavuusvaatimuksessa on huomioitu kelluvalla katteella säiliöihin kertyvät sadevedet nitraattiasetuksen mukaisesti. Kate tai luonnollinen kuorettuma ei estä sadeveden pääsyä varastoon, joten sadevesien määrä tulee ottaa huomioon varaston mitoituksessa. Kun käytössä on kelluva kate, tulee säiliökorkeutta lisätä 500 mm ja lisäksi säiliön mitoituksessa tulee huomioida kelluvan katteen määrä, kuitenkin aina vähintään 100 mm. Lietesäiliöiden sadevesille varastointitilavuutta tulee olla yhteensä vähintään 1072 m³. Lisäksi pesuvesille ja maitohuoneen jätevesille tulee hakemuksen mukaisesti varata tilavuutta 400 m³. Hakemuksen mukaan lietelantalatilavuutta on käytössä yhteensä 5600 m³ ja kuivalantalatilavuutta 120 m³. Tilan toimintaan varatut lantavarastot riittävät haetulle eläinmäärälle.

Määräykset 3-4 ja 8 on annettu, jotta toiminnasta ei aiheutuisi merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa tai terveyshaittaa tai kohtuutonta haittaa naapureille ja jotta ympäristön pilaantumisvaaraa voitaisiin ehkäistä tehokkaasti. Eläinsuojan, lantavarastojen ja muiden rakenteiden asianmukaisella käytöllä ja kunnossapidolla ehkäistään ympäristöhaittojen syntyminen. Lannan varastointitilojen vesitiiviys ja kattamisvaatimus perustuu nitraattiasetuksen 7 §:än. Lantavarastojen vuosittaisella tyhjentämisellä varmistetaan varastojen hyötytilavuuden säilyminen.

Tyhjien varastojen rakenteet voidaan samalla tarkastaa silmämääräisesti mahdollisten vaurioiden varalta.

Hajuhaittojen vähentämistä koskevat määräykset on annettu, koska vaikutusalueella on häiriintyviä kohteita. Liettevarastojen kattaminen ja täyttäminen lietepinnan alapuolelta on tarpeen hajunhallinnan lisäksi myös ammoniakkipäästöjen vähentämiseksi (määräys 5).

Lannan levitystä varten on oltava riittävästi peltoalaa ylilannoituksen ja siitä aiheutuvan huuhtoutumisriskin vähentämiseksi. Vaadittavan peltoalan laskemiseen on sovellettu valtioneuvoston asetuksen (138/2019) liitteettä 2. Lannan levitykseen käytettävissä olevaa peltopinta-alaa laskettaessa on käytetty hakemuksen mukaisia eläinmääriä. Naapureille ja lannanlevitysalojen läheisyydessä asuville aiheutuvaa hajuhaittaa voidaan vähentää lantaa levitettäessä esimerkiksi jättämällä tarvittaessa riittävä suojavyöhyke naapurin pihapiiriin ja muokkaamalla lanta maahan mahdollisimman pian. Pohjavesialueella tapahtuvaan viljelyyn on tarpeen antaa tiukempia määräyksiä pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi (määräykset 6 ja 7).

Jätelain 13 §:n mukaan jätteestä ja jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Haitallisten aineiden maaperään ja vesiin pääsyn sekä roskaantumisen estämiseksi on tarpeen antaa määräyksiä jätteiden ja kemikaalien varastoinnista ja jätteiden toimittamisesta käsiteltäväksi. Polttoaineen varastoinnista ja käsittelystä on annettu määräys ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. Säiliön varastointipaikan ja tankkauspaikan riittävällä suojauksella ja sen läheisyyteen sijoitetuilla imeytysaineilla voidaan ehkäistä maaperän pilaantumista mahdollisessa vahinkotilanteessa. Tiivispohjaiselta alustalta vuodot on helpompi havaita ja puhdistaa (määräykset 9-12).

Määräys 14 on annettu pilaantumisen ehkäisemiseksi ja häiriötilanteissa ja poikkeuksellisissa tilanteissa mahdollisesti syntyvien päästöjen ja niistä aiheutuvien haittojen vähentämiseksi. Mikäli toiminnasta aiheutuu haittoja ympäristölle, tulee toiminnanharjoittajan ryhtyä toimenpiteisiin haitan poistamiseksi. Haitallisten aineiden vuotamiseen on varauduttava ennalta ja alueella on oltava tarvittava välineistö vahinkojen korjaamiseen. Valvontaviranomaisen on tarpeen tietää pilaantumisen vaaraa aiheuttavista tilanteista ja tehdyistä torjuntatoimenpiteistä.

Käyttämällä parasta taloudellisesti käyttökelpoista tekniikkaa voidaan tehokkaimmin ehkäistä toiminnan haitallisia vaikutuksia ympäristöön. Toiminnanharjoittajan on tärkeää seurata alansa tekniikan ja menetelmien kehittymistä ja ottaa niitä tarvittaessa käyttöön (määräys 15).

Ympäristönsuojelulain ja jätelain nojalla valvontaviranomaisella on oikeus saada tietoja toiminnan lainmukaisuuden seuraamiseksi. Toiminnan raportointivelvoitteella varmistetaan lupamääräysten noudattamista (määräys 16).

Ympäristönsuojelulain 170 § mukaisesti toiminnanharjoittajan on ilmoitettava valvontaviranomaiselle toiminnanharjoittajan vaihtumisesta, toiminnan pitkäaikaisesta keskeyttämisestä, toiminnan lopettamisesta tai muista toimintaa koskevista valvonnan kannalta olennaisista muutoksista, joilla voi olla vaikutuksia ympäristön pilaantumiseen taikka säädösten tai ilmoituspäätöksen noudattamiseen (määräys 17).

Perustelut vähimmäisetäisyydestä poikkeamiselle

Valtioneuvoston asetuksen ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019) 2 §:n mukaan eläinsuoja, eläinsuojan laajennusosa ja lannan varastointiin tarkoitettu rakennus tai rakennelma on sijoitettava siten, että se on vähintään liitteessä 1 säädetyllä etäisyydellä (vähimmäisetäisyys) lähimmästä naapurikiinteistöllä sijaitsevasta asumiseen tai loma asumiseen tarkoitetusta rakennuksesta, koulusta, päiväkodista, sairaalasta ja muusta vastaavasta kohteesta, jossa hajusta saattaa aiheutua haittaa ihmisten viihtyvyydelle (hajusta häiriintyvä kohde).

Valtioneuvoston asetuksen 138/2019 3 §:n mukaan eläinsuojan laajennusosa ja lannan varastointitilan laajennusosa voidaan sijoittaa poiketen 2 §:n 1–3 momentissa säädetyistä vähimmäisetäisyydestä, jos laajennusosaa ei voida sijoittaa kiinteistöllä muulle soveltuvalla vähimmäisetäisyyden täyttävälle paikalle ja vähimmäisetäisyydestä poikkeamisesta ei käytettävät hajun leviämistä vähentävät toimenpiteet ja tekniikat sekä paikalliset olosuhteet huomioiden aiheudu huomattavaa hajuhaittaa häiriintyvissä kohteissa. Päätöksen vähimmäisetäisyyksistä poikkeamisesta sekä sijoituspaikan hyväksymisestä tekee ilmoituksen käsittelevä viranomainen.

Mitä valtioneuvoston asetuksen (138/2019) 2 §:ssä säädetään vähimmäisetäisyyksistä, koskee vain tämän asetuksen voimaantulon jälkeen rakennettavia uusia eläinsuojia, uusia eläinsuojien laajennusosia ja uusia lannan varastointiin tarkoitettuja rakennuksia tai rakennelmia.

Toiminnan laajentamisessa joudutaan harkitsemaan, tarkoittaako laajennus sellaisia muutoksia, että toiminta on katsottava uutta toimintaa vastaavaksi. Arviointi on aina tehtävä tapauskohtaisesti kyseisen toiminnan ominaispiirteet huomioiden. Arviointi siitä, onko laajennus katsottava uutta toimintaa vastaavaksi, ei ole sidottu laajennuksen suuruuteen, vaan arvioinnissa tulee aina huomioida mm. asutuksen läheisyys ja ympäristövaikutukset.

Valtioneuvoston asetuksen 138/2019 liitteen 1 mukainen vähimmäisetäisyys on 250 metriä, kun eläinyksikkömäärä on 1650-2089 ey ja kun lietalantaloissa on käytössä kelluva kate. Kuivikelannassa vähimmäisetäisyys on 250 metriä.

Hakija on hakenut poikkeamista vähimmäisetäisyydestä olemassa olevan eläinsuojan osalta. Alle 250 metrin etäisyydellä uudesta eläinsuojasta sijaitsee kolme vakituksessa käytössä olevaa asuinrakennusta sekä yksi vapaa-ajan asunto. Kyseisiin rakennuksiin on etäisyyttä noin 120-190 metriä. Hakija on perustellut poikkeamista sillä, että kyseessä on olemassa oleva toiminta ja rakennukset, joille ei ole vaihtoehtoisia sijoituspaikkaa. Käytössä on myös hajun leviämistä vähentävät toimenpiteet ja tekniikat.

Harkinnassa on otettu huomioon, että toiminta sijoittuu kiinteistölle, jolla on jo olemassa oleva toiminta ja kyseessä on eläinyksikkömäärän lisäksi olemassa olevan eläinsuojan sisällä osittain tuotanton muutoksista johtuen. Eläinsuojan toiminnasta ei ole tullut aiemmin valvontaviranomaisen tietoon valituksia. Oulunkaaren ympäristölautakunta katsoo, että lupamääräyksiin voidaan riittävästi ehkäistä toiminnasta aiheutuvia haittoja ja erityisesti hajuhaittaa. Kun noudatetaan tässä päätöksessä annettuja määräyksiä ja muuten toimitaan ilmoituksessa esitetyllä tavalla, toiminta ei aiheuta kohtuutonta rasitusta tai muuta olennaista haittaa naapureille.

Vastaus A:n muistutukseen

Muistutus on huomioitu lupamääräyksissä 3, 5 ja 6. Lisäksi toiminnassa tulee noudattaa muun muassa nitraattiasetusta, jossa säädetään lannoitteiden käytöstä.

Päätöksen voimassaolo

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi. Toiminnan olennaisesta muuttamisesta on tehtävä ilmoitus (YSL 115 a §).

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla tämän ilmoituspäätöksen määräyksiä ankarampia säännöksiä tai päätöksestä poikkeavia säännöksiä ilmoituspäätöksen voimassa olosta tai tarkistamisesta, on asetusta ilmoituspäätöksen estämättä noudatettava (YSL 70 §).

Päätöksen täytäntöönpano

Ilmoituspäätöksen mukainen toiminta voidaan aloittaa päätöksen antamisen jälkeen (YSL 115 c §). Ilmoituspäätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta (YSL 115 d §).

Tämä ilmoituspäätös korvaa kokonaisuudessaan Kainuun ympäristökeskuksen päätöksellään 12.12.2008 Drno KAI-2008-Y-91 myöntämän ympäristöluvan. Ympäristölupapäätös 12.12.2008 Drno KAI-2008-Y-91 raukeaa tällä päätöksellä.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 2, 6-12, 14-17, 19-20, 22-23, 39 a, 42-44, 52-53, 58, 62, 66, 70, 83, 85, 87, 89, 115 a-115 e, 123, 134, 170, 172, 174, 189-191, 205 § ja liite 3 ja 4.
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 3-4, 11-14, 15a §.
Valtioneuvoston asetus ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019).
Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014).
Jätelaki (646/2011) 2, 5-6, 8, 12-13, 24, 28-29, 72-73, 118-120 ja 122 §.
Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021) 2, 4, 8 ja 11-12 §.
Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §.
Oulunkaaren ympäristölautakunnan (25.4.2024 § 28) hyväksymä maksujen määräytymisperusteet.
Jätehuoltomääräykset, Kainuun jätehuollon kuntayhtymä 10.1.2023.

Päätöksestä perittävä maksu

Oulunkaaren ympäristölautakunnan päätöksellään 25.4.2024 § 28 hyväksymän ympäristönsuojelua ja maa-aineksia koskevien suoritteiden maksutaksan liitteenä olevan maksutaulukon kohdan 31. a) 6) perusteella muu kuin edellä mainituissa kohdissa mainittu eläinsuoja, jonka eläinyksikkömäärä ympäristönsuojelulain liitteen 3 taulukon 1 eläinyksikkökertoimilla laskettuna on vähintään 1 700 ja alle 3 240 koskevan ilmoituksen käsittelystä peritään 1805 euroa. Maksutaksan kohdan 5.3 mukaan, kun kyseessä on toiminnan olennainen muuttaminen (YSL 29 § ja YSL 115a §), käsittelymaksu voidaan määrätä enintään 50 prosenttia 3 §:n mukaista maksua pienemmäksi. Käsittelymaksua on laskettu 25 %:lla.

Käsittelymaksu on 1353,75 euroa.

Maksu peritään tilan edellisen ja nykyisen omistajan kirjallisen sopimuksen mukaisesti tilan edelliseltä omistajalta.

Valvontamaksu

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on valvottava säännöllisesti määräaikaistarkastuksin sellaisia ympäristönsuojelulain nojalla ilmoituksenvaraisia toimintoja, joiden valvontaviranomaisena kunnan ympäristönsuojeluviranomainen toimii. Määräaikaistarkastuksista peritään kulloinkin voimassa olevan taksan mukainen maksu.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus liitteenä.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan julkisesti kuuluttamalla hallintolain 62 a §:ssä säädetyllä julkisella kuulutuksella (YSL 85 §). Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Pudasjärven kaupungin ja Vaalan kunnan verkkosivuilla.

Ote pöytäkirjasta:

Bos Taurus Oy/Tarja Helisten
Pikkarainen Jukka-Pekka ja Anna
Lupa- ja valvontavirasto
Muistuttaja A

Ympäristöjohtajan päätösesitys

Päätös

Ympäristölautakunta hyväksyy valmistelijan päätösesityksen.
Oulunkaaren ympäristölautakunta hyväksyi ympäristöjohtajan päätösesityksen yksimielisesti.